

Valtion elokuvatarkastamon toiminta vuonna 1998

1. Yleistä

1.1 Lainsäädännön uudistaminen

Laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä oli valmisteilla oikeusministeriössä.

Uudistetussa rikoslaissa (568/1998), joka annettiin 24.7.1998, säädetään rangaistaviksi teoiksi väkivaltakuvauksen levittäminen, sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan kuvan levittäminen, sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapito ja sukupuolisiveellisyyttä loukkaava markkinointi.

Elokuvatarkastuslain ja videolain rangaistussäännöksistä poistettiin vankeusrangaistus.

Uusi televisio- ja radiotoimintaa koskeva laki annettiin 9.10.1998. Siinä säädetään lasten kehitykselle haitallisista ohjelmista. Tarkastamon johtaja esitteli televisioyhtiöille niiden pyynnöstä tarkastamon linjaa ikärajojen määrittelyssä.

Elokvien ennakkotarkastustoimikunta sai valmiiksi mietintönsä, josta elokuvatarkastamo esitti lausuntonsa. Ennakkotarkastusta koskevan lakiuudistuksen valmistelua jatkettiin Opetusministeriössä.

Sekä tarkastamo että poliisilaitos kiirehtivät erityisesti videolain K18-pykälän korjaamista.

1.2 Tietokannan kehittäminen

Manuaalisen elokuvarekisterin tietojen siirtämistä atk-tietokantaan jatkettiin tehostetusti. Tarkastamolla on 150 000 ohjelmaa sisältävä manuaalinen Suomen elokuvarekisteri, joka alkaa vuodesta 1911. Hankkeeseen on laskettu tarvittavan yhdeksän henkilötyövuotta. Vuodesta 1988 lähtien on tietokantaan tallennettu yli 21 000 videonimikettä. ATK-tietokannassa ovat nyt kaikki tuona aikana tarkastetut ja ilmoitetut ja poliisitutkintaa varten katsotut ohjelmat.

1.3 Tekniikan parannukset

Tarkastamo kehitti vuonna 1997 perustettua Internet-kotisivuaan. Tarkastustoimintaa varten hankittiin DVD-nauhurit.

1.4 Yhteistyö videovalvonnassa

Tarkastamo jatkoi yhteistyötään Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen sekä Filmikamarin kanssa laittoman videolevityksen tutkinnassa.

2. Toiminta-ajatus

Tarkastamon tehtävänä on suorittaa lakien määräämä elokuvien sekä video- ja muiden kuvaohjelminen ennakkotarkastus ja rekisteröinti.

3. Tulosalueet

Tarkastamon toiminta on jaettu neljään tulosalueeseen:

1. elokuvien ja video-ohjelmien ennakkotarkastus
2. lausuntojen antaminen
3. rekisteröiminen ja ilmoitusten käsittely
4. asiakaspalvelu

4. Vuoden 1998 tulokset

4.1. Elokuvien ja video-ohjelmien ennakkotarkastus

Vuonna 1998 tarkastettiin 270 julkiseen esitykseen tarkoitettua pitkää ohjelmaa ja 390 pitkää kotitalennelevitykseen tarkoitettua ohjelmaa eli yhteensä 660 pitkää ohjelmanimikettä (*1997 553 nimikettä*).

Tarkastettuja lyhyitä ohjelmia (kesto alle 60') oli yhteensä 530 nimikettä (*1997 429 nimikettä*).

4.2. Lausuntojen antaminen

Tarkastamo antoi poliisiviranomaisille lausunnon yhteensä 19 tutkintapyyntöön. Tutkintapyyntöt koskivat yhteensä n. 26 000 ohjelmaa (*1997 4940 ohjelmaa*). Niistä 4305 (*1997 1821*) katseltiin lausunnon antamista varten; lopuista oli aikaisemmin annettu lausunto tai päätös.

Lukumäärään ei sisälly vuodenvaihteessa kesken jäänyt noin 5000 kasettia sisältävä tutkintapyyntö.

Tarkastamo antoi opetusministeriölle 28 lausuntoa vapautusta ennakkotarkastuksesta koskeneista anomuksista (*1997 43 lausuntoa*).

4.3. Rekisteröiminen ja ilmoitusten käsittely

Tarkastamolle ilmoitettuja video-ohjelmia oli 1049 nimikettä (349 I-ohjelmaa, 165 T-ohjelmaa, 362 DVD-ohjelmaa ja 173 uusittua ilmoitusta (*1997 646 ilmoitusta*).

Rekisteröityjen elokuvien ja video-ohjelmien lukumäärä oli 6544 nimikettä (*1997 3449 nimikettä*).

4.4. Asiakaspalvelu

Tulosalue koostuu tarkastamon suorittamasta tietopalvelutoiminnasta sekä sen julkaisemista video- ja elokuvaletteluista.

Tarkastamo julkaisi neljä videoluetteloja. Kunkin painos oli 310 kpl. Elokuvaluettelon (vuoden 1997 elokuvateatterielokuvat) painos oli 60 kappaletta. Julkaisujen yhteispainos oli 1300 kpl. Lakivihkosta tilattiin Lakimiesliiton Ajantasa-painos.

Maksullisia asiakaspalveluita oli 79 kappaletta (*1997 50 kappaletta*).

Vähäisiä tiedottamis- ja neuvontapalveluita hoidettiin puhelimitse tai sähköpostilla noin 10 päivässä.

5. Kansainvälinen toiminta

Puheenjohtaja osallistui Euroopan tarkastamoiden ja vastaavien elinten kokoukseen 23.-24.6. sekä EU:n komission Directorate General X- asiantuntijakokoukseen 25.6. Brysselissä. Lisäksi puheenjohtaja osallistui pohjoismaiseen lastenelokuvaa ja sensuuria käsitelleeseen seminaariin Reykjavikissa 23.- 25.10. sekä Pordedonen mykän elokuvan festivaaleille 10.-17.10.

Tarkastamolla oli edelleen tiivis yhteistyö Pohjoismaiden sekä Saksan ja Englannin tarkastuselinten kanssa.

6. Maksullisen toiminnan tulot

Tulot elokuvien ja video-ohjelmien ennakkotarkastuksesta olivat yhteensä 679 706 mk (*1997: 590 909*).

Tulot tietopalvelusta ja julkaisutoiminnasta olivat 21 872 mk (*1997: 13 161*).

Vuoden 1998 tulot olivat yhteensä 701 578 mk (*1997: 604 070*).
